

Webbenkäter vintercykling

Sammanställning

Under oktober 2020 genomförde NTF två webbenkäter med cyklister respektive cykelhandlare angående vintercykling och dubbdäck. Syftet med enkäterna är att samla in erfarenheter om vintercykling och dubbdäck. Enkäten till cyklister annonserades via Facebook till målgruppen cyklister. Urvalet är således inte representativt för hela befolkningen. Enkäten till cykelhandlare skickades via mail till cykelhandlare som är NTF-certifierade, samt till ett par stora butikskedjor.

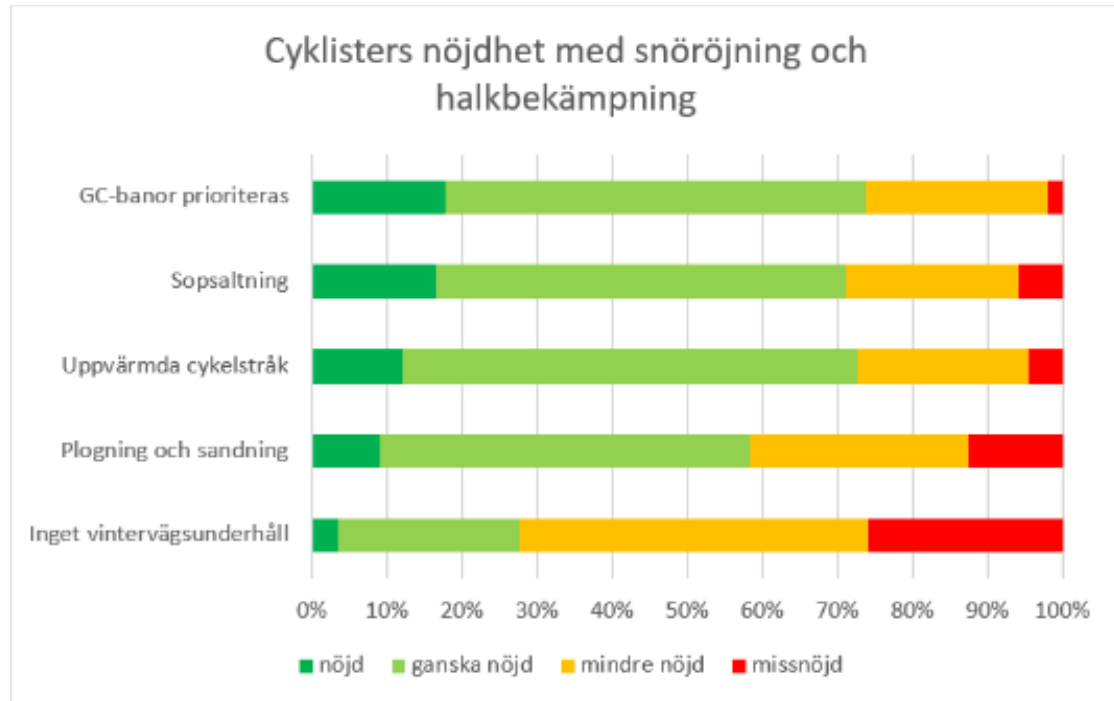
Enkät cyklister

838 svar.

- ⇒ I princip alla (99 %) känner till att det finns dubbdäck för cykel
- ⇒ Av de som svarat cyklar de flesta även under vinterhalvåret november-mars. (53 % uppger att de cyklar dagligen då, 30 % några gånger i veckan, 9 % några gånger i månaden och 8 % aldrig.)
- ⇒ 60 % svarar att de skulle cykla mer om snöröjning och halkbekämpning var bättre på de cykelbanor och vägar där de cyklar. (134 svar på denna fråga. 19 % svarade nej och 21 % vet ej). Av de 137 som aldrig cyklar vintertid eller några gånger i månaden har 132 svarat och av dem skulle 49 % respektive 72 % cykla mer om snöröjning och halkbekämpning var bättre på de cykelbanor och vägar där de cyklar.
- ⇒ 12 % är nöjda med snöröjning och halkbekämpning på de cykelbanor där de oftast cyklar. 49 % är ganska nöjda. 28 % är mindre nöjda och 11 % är direkt missnöjda. Man är något mer nöjd med snöröjning och halkbekämpning på de vägar där man oftast cyklar (nöjd 15 %, ganska nöjd 49 %, mindre nöjd 27 %, missnöjd 9 %).

⇒ Nöjdast är de cyklister som svarat att snöröjnings- eller halkbekämpningsmetoden på de vägar där de cyklar är sopsaltning, uppvärmda cykelstråk och/eller prioritering av snöröjning på gång- och cykelbanor. (se Figur 1)

Figur 1 Cyklisters nöjdhet med snöröjning och halkbekämpning

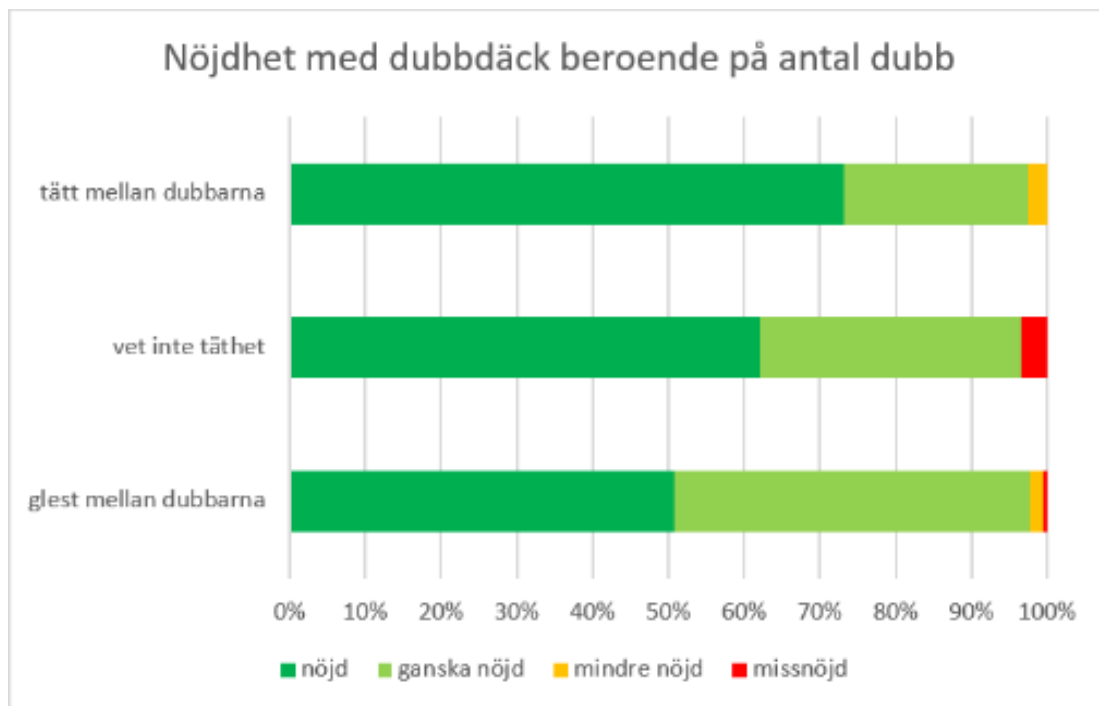
⇒ 26 % använder sommar/allrounddäck även på vintern. 70 % använder dubbdäck och 3 % använder vinterdäck utan dubb. Av de som använder sommar/allrounddäck uppger 17 % att de gör det för att de inte har råd att byta däck, 32 % att det är krångligt och 24 % att det blir trögcyklat eller försämrar körkänslan. 56 % tycker att det fungerar bra med sommar/allrounddäck och byter inte därför.

⇒ 54 % har tätt mellan dubbarna, 40 % har glest.

⇒ Merparten är nöjda med sina dubbdäck (64 %) eller ganska nöjda (34 %). 2 % är ganska eller direkt missnöjda

⇒ De som har dubbdäck med tät dubb är något nöjdare (se figur 2)

Figur 2 Nöjdhet med dubbdäck beroende på antal dubb

Avslutningsvis frågade vi: Har du något mer du vill berätta för oss om vintercykling?
Totalt fick vi 349 fritextsvar. Här följer en tematisk sammanfattning med utvalda belysande citat:

Om dubbdäck:

Krångligt att byta dubbdäck, strategier:

- Byt hjul vid vinterväglag, ha bara dubb på framdäck, byt till cykel med dubb
- Minskar lufttrycket i allrounddäck istället
- Cykel med breda däck (MTB)
- Jag har en elcykel med motorn i framhjulet. Det gör att jag får en stabilare färd då jag kan reglera drivningen separat (typ: fyrhjulsdrift på en bil).

En del tycker inte att dubbdäck behövs för att de cyklar försiktigt eller har lärt sig att cykla på is och snö. Andra bor där det sällan snöar och låter cykeln stå de dagar det är isgata.

Flera tycker inte att dubbdäck behövs när det är sopsaltat. De föredrar minskat rullmotstånd.

En person upplever att dubbdäck är hala på sopsaltat

Om övrig utrustning för vintercykling:

- Ha bra skor med bra grepp och plats för raggsocka!
- Svårt att hitta bra vantar
- Cykellampor för ej belysta vägar. Välj ett lyse som är tillräckligt stark för att se, utan att för den delen blända.
- Stänkskrämsförlängare för att hålla skor torra, ull på händer och fötter
- Skivbromsar! Fälgbromsens funktion inte tillräcklig vid fukt och kyla

Om vintercykling generellt:

Positivt: blir pigg, roligt, hälsosamt, slipper trängas i kollektivtrafiken, miljövänligt, coronasäkert, tidseffektivt, slipper leta parkering m.m.

Om underhåll/vägutformning:

Många hyllar **sopsaltnig**, men många lyfter också att det sliter hårt på cykeln och blir dyrt:

- Kommunen saltar mycket och ibland i onödan
- Efterlyser spolningsplatser för cyklar (utevatten stängs ofta av vintertid)
- Efterlyser parkering inomhus (på arbetsplats, hemma) eftersom växlarna fryser
- Några föredrar därför traditionell plogning och dubbdäck

Många lyfter att **grus och höstlöv** också är problem

Belysning, den egna och av cykelbanor/ så att man ser isfläckar, även i tunnlar

Snö-tö-is: problematisk situation som väldigt många lyfter. "Knöggelbana".

Plogning behövs tidigare och direkt efter det sandning för att inte riskera ishalka eller blanksnö som ibland uppstår efter plogning.

Nysnö 5 cm/snölager är svårt även med dubbdäck. Is är däremot inget problem med dubbdäck. Att man inte röjer vid mindre snömängder som sedan blir till smörig is.

Prioriterad snöröjning = endast vid snöfall? Cyklarna håller inte rent på samma sätt som uppvärmda bilar, så cykelbanan behöver hållas efter oftare. Det blåser eller plogas upp snö på cykelbanan.

"Det största problemet med vinterväghållning av cykelbanor hos oss är oförutsägbarheten i prio. Staden vill prioritera cykel och ska därför sopsalta eller ploga alla cykelbanor inom x timmar från snöfall. Det vore bättre om de prioriterade mellan lederna (tex inte plogar två parallella banor samtidigt på bekostnad av en annan sträcka) och la prion i klockslag och inte timmar sen snöfall. Med ett långvarigt snöfall kan de idag ploga en huvudled vid 03 och vid 06 när morgontrafiken börjar är den ofarbar igen. På eftermiddagen kan vissa sträckor som ligger nära bilväg vara ofarbara igen pga att bilarna kört upp saltmodd på cykelbanan, men det plogas inte bort eftersom det inte varit ett nytt snöfall sen dess. Och sen vet man som cyklist aldrig vilka banor som plogas först eller är plogade vid ett visst klockslag, eftersom den inte finns nån prioordning eller

tidsstyrning. Så vägen till jobbet kan bli väldigt svår vissa morgnar, trots att stans snöröjning på ett övergripande plan har gjorts helt enligt plan.”

Upplogade snövallar på cykelbanan och på cykelparkeringar

Rullgrus orsakar halka och punka ”Staden håller ändå slentrianmässigt ut en massa grus bara det är minusgrader en natt och sen får det ligga i månader hur varm vintern än är.”, ”Grus med sylvass sten som punkterar däcken, grus får mig att avstå från att cykla. Dessutom blir min astma värre av partiklarna, och mina ögon mår dåligt av dem.”

Halka på passager där bilar med gas och broms skapar ishalka

Utanför de prioriterade stråken/ villagator

Oförutsägbarhet är det största problemet, dvs att cykelbanans skick varierar från kvarter till kvarter. Man kan behöva bära cykeln över snövallar (svårt om man har lådcykel/barn på cykeln) Det skiljer mycket i kvalitet på snö/halkbekämpning mellan olika delar av staden. "Skarvarna" är oftast farliga.

Halkar mindre på cykel än till fots/ el när man leder cykel och har stöd från den/kan va halt att sätta ner fötterna

Flera lyfter att de som snöröjer/beställer snöröjning **skulle behöva cykla själva** för att förstå hur de ska snöröja. / ”Att cykelvägnätet inte i bredd, höjd och kurvradier inte är dimensionerat för de maskiner man upphandlat och använder.”

”En sak ni borde lyfta i debatten är att asfalteringar som görs inte håller måttet. Helt **nya cykelbanor är som tvättbrädor** vilket både försämrar komforten och säkerheten. När staden sopsaltar bildas pölar i ojämnheter som fryser och blir isfläckar. Anledningen är att man använder enkla handdragna vibror och vältar som är brukligt när man anlägger bilvägar.”

En skriver att cykelbanorna gör ofta chikaner vid korsningar vilka är obehagliga speciellt när det är halt.

”Vita sträck som målas borde innehålla halkskydd. Varit olyckor o tillbud pga det vid ”säkra cykelöverfarter”.”

Bilister som bländar, kör för nära, kör upp slask.

Cyklar som framförs i stadsmiljö skall vara utrustade med **lampor** likt tyskarnas StVZO-godkända lampor. Inte att folk åker runt med mtb-skogsbelysningslampor som bländar hej vilt.

Att **blanda cykel och gångtrafik fungerar dåligt** på vintern då fotgängarna packar snön till en puckelpist.

Målade cykelbanor som del av väg syns inte när snön kommer

Några understryker att ett **dubbdäck aldrig kan kompensera för bra underhåll**. Ett par är oroliga för att lag om dubbdäck skulle minska cyklandet

”Mina **barn är mer beroende av bra snöröjning** än jag då de har små hjul på sina cyklar. Små hjul i kombination av låg vikt gör det svårt att forcera snö och slask.”

Enkät med cykelhandlare

32 svar

- ⇒ Samtliga säljer vinterdäck
- 12 st (38 %) säljer dubbdäck och dubbfria vinterdäck
- 20 st (63 %) säljer endast dubbdäck

- ⇒ Samtliga rekommenderar dubbdäck till kunder som cyklar under vinterhalvåret. En rekommenderar även allrounddäck respektive vinterdäck utan dubb.

- ⇒ 17 st (61 %) rekommenderar dubbdäck med tät dubb. 5 st (18 %) rekommenderar gles dubb och 6 st (21 %) ger ingen rekommendation om detta.

- ⇒ Samtliga uppger att kunder som köper vinterdäck, med eller utan dubb, generellt sett är nöjda

- ⇒ De däck som presterar bäst i VTI:s test, Schwalbe och Suomi tyre med tät dubb, är också de som flest handlare uppger att de rekommenderar.